

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

YTTRANDE

1 juni 2010

Dnr: 6-6-10

Yttrande om betänkandet En reformerad budgetlag (SOU 2010:18)

Internationell forskning visar att det finns ett samband mellan en stram budgetprocess och mindre underskott i de offentliga finanserna. Detta samband bekräftas av de svenska erfarenheterna av en reformerad budgetprocess. Budgetlagens tillkomst har förbättrat budgetdisciplinen och bidragit till sunda svenska offentliga finanser. Troligtvis har den reformerade budgetprocessen bidragit till att Sverige har kunnat undvika motsvarande statsfinansiella problem som flera andra EU-länder nu upplever.

Konjunkturinstitutet har i tidigare remissyttranden gett stöd åt två förändringar i budgetlagen: förslagen om ett obligatoriskt utgiftstak och ett obligatoriskt överskottsmål. Båda förslagen ansågs stärka det finanspolitiska ramverket och framför allt öka budgetpolitikens långsiktighet i linje med de ursprungliga intentionerna med den reformerade budgetprocessen. Den översyn av budgetlagen som utredningen nu har gjort bidrar till att ytterligare tydliggöra och förbättra regelverket.

En bra fungerande budgetprocess kännetecknas av tydliga regler, och ett sätt att tydliggöra vilka regler som gäller är att lagreglera den praxis som vuxit fram. Flera av de förslag som lämnas av utredningen är av denna karaktär. Det gäller bland annat principerna för redovisning av statens utgifter och inkomster och preciseringen av regeringens skyldighet att lämna prognoser.

Ett område som är i behov av ett samlat och tydligt regelverk är statens utlåning. Konjunkturinstitutet anser, i likhet med utredningen, att utlåning och utfärdande av garantier innebär samma kreditrisker för staten. Det är därför rimligt att budgetlagen även omfattar regler för utlåningen och att villkoren för utlåning likställs med dem för garantier. Det förefaller vidare som en lämplig ordning att lån där den förväntade förlusten är låg får finansieras med lån i Riksgäldskontoret, medan lån där den förväntade förlusten är hög ska anslagsfinansieras.

Statens budget utgör ett underlag för att bedöma omfattningen av statens verksamhet. En förutsättning för att kunna göra en sådan bedömning är att statens budget bruttoredovisas i så stor utsträckning som möjligt, det vill säga att inkomster tas upp på budgetens inkomstitlar och att utgifter tas upp på anslag. Konjunkturinstitutet ser därför positivt på utredningens förslag att

brutto-redovisning ska vara fortsatt grundregel. Ett undantag från brutto-redovisning görs när inkomster specialdestineras till en viss verksamhet. Utredningen föreslår riktlinjer för specialdestination av inkomster av betungande avgifter, och ett villkor som föreslås är att utgiftstaket tekniskt ska justeras så att det behåller den avsedda finansiella stramheten. Konjunkturinstitutet ser positivt på förslaget om ett sådant villkor, eftersom det förhindrar att utgiftstaket kringgås.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mats Dillén.
Föredragande har varit Anna Brink.

Mats Dillén

Anna Brink